

Talousarvion 2024 käyttösuunnitelma

Varsinais-Suomen liiton talousarvion 2024 käyttösuunnitelma

Varsinais-Suomen liitto
PL 273 (Linnankatu 52) 20101 Turku
Puh. (02) 210 0900
kirjaamo@varsinais-suomi.fi
www.varsinais-suomi.fi

SISÄLTÖ

1. JOHDANTO	4
VARSINAIS-SUOMEN LIITTO – PARAS LIITTOLAINEN	4
TALOUSARVIO 2024.....	4
TALOUSARVION VASTUUALUEET	4
2. KÄYTTÖTALOUS 2024	5
KUNTARAHOITTEINEN TOIMINTA	5
OHJELMA JA HANKETOIMINTA.....	5
MAAKUNTAJOHTAJAN EHDOTUS	5
3 KESKEINEN TOIMINTA 2024	6
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO	6
VASTUUALUEET JA YKSIKÖT	7
YHTEISET TOIMINNOT JA HALLINTO.....	7
ALUEKEHITTÄMINEN	8
MAANKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ	11
VALONIA	13
EDUNVALVONTA JA KUNTAPALVELUT	15
LIITE 1 KUNTARAHOITTEINEN TOIMINTA	18
LIITE 2 OHJELMA JA HANKETOIMINTA	19

1. JOHDANTO

Varsinais-Suomen liitto – paras liittolainen

Varsinais-Suomen liiton visio on aktiivinen ja uudistuskykyinen maakunnan liitto, yhteistyökumppani ja paras liittolainen, niin sisäisesti kuin sidosryhmillekin. Työmme ytimessä on Varsinais-Suomen kehittäminen ja tulevaisuuden suunnittelu yhteistyössä kuntien, korkeakoulujen, yritysten ja järjestöjen kanssa. Työllämme täydennämme maakunnan kehittämisen kokonaiskuvan. Tavoitteemme on olla yhteistyön edelläkävijä, käynnistäjä ja alueen vahva ääni. Lupauksemme on, että kanssamme maakunnan kehittämisen kuvat piirretään valmiiksi, toteutukseen saakka.

Talousarvio 2024

Maakuntavaltuusto (mv 11.12.2023 § 32) hyväksyi

- Varsinais-Suomen liiton talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman 2024–2026.
- talousarvion 2024 tuloslaskelmassa tilikauden tulos on nettositova maakuntavaltuustoon nähden
- maakuntahallitus vahvistaa myöhemmin vuoden 2024 talousarvion käyttötalousosan käyttösuunnitelman.

Liiton talousarvio vuodelle 2024 on 287 056 euroa alijäämäinen. Alijäämä suunnitellaan katettavaksi edellisten vuosien ylijäämätililtä.

Ohjelma- ja hankerahoitteiset kustannuspaikat ovat omakatteisia, jolloin niiden suunniteltu toimintakate on 0 euroa.

Talousarvion vastualueet

Yhtenäisvirasto on hallinnollisesti jaettu neljään vastuualueeseen: 1) aluekehittäminen, 2) edunvalvonta ja kuntapalvelu, 3) maankäyttö ja ympäristö sekä 4) yhteiset toiminnot ja hallinto.

Central Baltic -ohjelman hallinnointi on osa aluekehittämisen vastuualuetta, mutta ko. toiminta rahoitetaan pääosin ulkopuolisella, teknisen tuen rahoituksella. Ohjelmakausi 2014–2020 hallinnointi jatkui täysimääräisesti vuoteen 2023 kesäkuuhun, jolloin ohjelma liiton osalta suljettiin. Uuden ohjelmakauden 2021–2027 toimeenpanon ja hallinnoinnin osalta liitto jatkaa hallintoviranomaisena ja sihteeristön päätoimipaikkana.

Valonian toiminnot ovat osa maankäytön ja ympäristön vastuualuetta. Valonian kustannuspaikat ovat omakatteisia ja perustoiminta rahoitetaan erillisellä kuntarahoituksella.

Lounaistieto toimii osana edunvalvonnan ja kuntapalvelujen vastuualuetta. Lounaistiedon ja sen hallinnoimien hankkeiden kustannuspaikat ovat omakatteisia. Lounaistiedon taustaorganisaatiot rahoittavat sen toimintaa perusrahoituksella (67 500 euroa/v).

Vastuualueiden johtajat ovat kustannuspaikkojensa tilivelvollisia.

Virastossa toimii useita vastuualuerajat ylittäviä teemakohtaisia asiantuntijaryhmiä. Hanketoiminnan tilivastuut määrätään maakuntahallituksen tekemän käynnistämispäätöksen yhteydessä.

2. KÄYTTÖTALOUS 2024

Kuntarahoitteinen toiminta

Maakuntavaltuusto (mv 11.12.2023 § 32) hyväksyi talousarvion 2024 tuloslaskelmassa tilikauden tulokseksi 287 056 euroa alijäämää, jolloin toimintakatteeksi muodostuu 198 200 euroa alijäämää.

Seuraavassa taulukossa on Varsinais-Suomen liiton kuntarahoitteisen toiminnan käyttötaloulosan käyttösuunnitelma 2024 tiliryhmätasolla.

KUNTARAOITTEINEN TOIMINTA						
KÄYTTÖTALOUS	TA2024	TA2023	TA 23/24 %	TA23/24 €	TS 2025	TS 2026
TUOTOT						
Kuntien maksuosuudet	4 499 900	3 899 900	15,4	-600 000	3 899 900	3 899 900
Myyntituotot	38 600	38 000	1,6	-600	38 600	38 600
Muut tuotot	121 500	121 000	0,4	-500	121 500	121 500
TUOTOT YHT.	4 660 000	4 058 900	14,8	-601 100	4 060 000	4 060 000
KULUT						
Henkilöstökulut	-2 731 701	-2 661 294	2,6	70 407	-2 770 501	-2 809 883
Palvelujen ostot	-1 755 199	-1 163 095	50,9	592 104	-1 015 199	-1 015 199
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-56 200	-55 950	0,4	250	-55 150	-55 150
Vuokrat	-300 000	-300 000	0,0	0	-300 000	-300 000
Muut toimintakulut	-15 100	-25 600	-41,0	-10 500	-15 100	-15 100
YHTEENSÄ	-4 858 200	-4 205 939	15,5	652 261	-4 155 950	-4 195 332
TOIMINTAKATE	-198 200	-147 039	34,8	51 161	-95 950	-135 332

TA = talousarvio, TS = taloussuunnitelma, TP = tilinpäätös

Ohjelma ja hanketoiminta

Central Baltic ohjelman 2021-2027 toimeenpanon kustannukset katetaan pääosin teknisellä tuella, mutta liitto on varautunut tukemaan toimeenpanoa myös osin omarahoituksella (mh 25.1.2021). Valonian ja Lounaistiedon toimintojen ja hankkeiden kustannuspaikat ovat omakatteisia ja niiden hallinnoinnissa noudatetaan seuraavia menettelytapoja.

1. Maakuntahallitus käynnistää liiton hallinnoimat hankkeet ja hankkeen päättyessä sen toiminta ja tulokset raportoidaan maakuntahallitukselle.
2. Ohjelma- ja hanketoiminnan päätöksissä nimetään vastuuhenkilöt sekä määritellään vastuunjaot, aikataulut, kustannusarviot, rahoitus ja seurannan järjestäminen.
3. Liiton sitoumukset suunnitteilla oleviin hankkeisiin vahvistetaan maakuntajohtajan päätöksillä, kun omarahoitusosuus on enintään 30 000 euroa. Maakuntahallitus vahvistaa yli 30 000 euron omarahoitusosuudet.
4. Maakuntajohtaja vahvistaa vuosittain teknisten tukien ja hankkeiden käyttösuunnitelmat.

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus vahvistaa Varsinais-Suomen liiton talousarvion 2024 käyttösuunnitelman siten, että käyttötalouden tuottojen ja kulujen sitovuustasot ovat seuraavat:

1. Kuntarahoitteisilla kustannuspaikoilla tiliryhmätaso
2. Ohjelma- ja hankerahoitteisilla kustannuspaikoilla toimintakatetaso (0 euroa).

3 KESKEINEN TOIMINTA 2024

LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO

Toiminta-ajatus

Varsinais-Suomen liitolla on toimiva ja monipuolinen luottamushenkilöhallinto, jonka ylin päättävä elin on maakuntavaltuusto, jonka jäsenet ovat kotikuntiansa kunnanvaltuutettuja. Toiminnallisesta johtamisesta vastaa maakuntahallitus. Maakuntajohtaja johtaa liiton toimintaa liiton johtoryhmä tukena.

Edustajainkokous

Edustajainkokous on kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti liiton toimielin. Sen tehtävänä valtuustokauden alussa valita jäsenkuntia edustavat maakuntavaltuuston jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Maakuntavaltuusto

Kuntayhtymän ylin päättävä toimielin, maakuntavaltuusto kokoontuu toimintavuoden aikana kaksi kertaa. Maakuntavaltuusto päättää muun muassa liiton talousarviosta ja taloussuunnitelmasta sekä hyväksyy tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen. Maakuntavaltuustossa on 104 jäsentä.

Maakuntahallitus

Kuntayhtymän toimeenpano- ja hallintoelin, maakuntahallitus kokoontuu toimintavuoden aikana 11–12 kertaa. Maakuntahallitus seuraa ja ohjaa maakuntavaltuuston hyväksymän talousarvion ja taloussuunnitelman tavoitteiden toteutumista sekä maakuntajohtajan ja liiton viraston toimintaa. Lisäksi hallitus päättää maakuntajohtajan esittelystä liiton toimenpiteistä, lausunnoista ja kannanotoista. Hallitus toimii liiton edunvalvojana ja edustaa liittoa ulospäin.

Maakuntahallituksessa on 19 jäsentä.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta työskentelee laatimansa tarkastussuunnitelman mukaisesti. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja arvioivat ja tarkastavat vuoden 2024 toukokuun loppuun mennessä toimintavuoden 2023 talouden ja hallinnon tehokkuuden ja tuloksellisuuden sekä antavat valtuustolle tarkastuslautakunnan osalta arviointikertomuksen ja tilintarkastuksen osalta tilintarkastuskertomuksen.

Tarkastuslautakunnassa on neljä jäsentä.

Muut luottamustoimielimet

Liiton luottamushenkilöt toimivat seuraavissa jaostoissa ja toimikunnissa yms.: maakunnan yhteistyöryhmä, saaristotoimikunta, hankerahoitusjaosto, maankäyttöjaosto, valintatoimikunta, kulttuuritoimikunta, yhteistyökomitea sekä kielellisten palvelujen toimikunta.

Luottamushenkilöhallinnon toimintakuluihin on laskettu mm. tilavuokrat, kokouspalkkiot, koulutuskustannukset, ansionmenetykskorvaukset, matkat ja ravitsemuspalvelut.

Toimielimien asiakirjat ovat nähtävillä osoitteessa www.varsinais-suomi.fi.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi

Luottamushenkilöhallinnolle asetettuja tavoitteita demokraattisesta päätöksenteosta ja liiton toiminnan ohjauksesta seurataan saadun palautteen perusteella. Vastuualueen tilivelvollinen on hallintojohtaja Petra Määttänen.

VASTUUALUEET JA YKSIKÖT

Tavoitteiden ja toimenpiteiden seuranta

Varsinais-Suomen liiton toiminnan seuranta muodostuu pitkällä aikavälillä liiton toiminnan vaikuttavuuden analysoinnista ja lyhyemmällä aikavälillä vastuualuekohteisten toiminnan painopisteiden toteutumisen seurannasta. Toiminnan painopisteet muodostuvat tavoitteista, joiden toteutumisen seuranta yksinkertaisilla numeerisilla mittareilla on usein mahdotonta. Tämän vuoksi seuranta toteutetaan tavoitteiden toteutumisen kirjallisella arvioinnilla. Talousarvion käyttösuunnitelmassa vastuualuekohtaisia tavoitteita tarkennetaan konkreettisilla toimenpiteillä, joiden toteuttamisen tilaa seurataan taulukkomuotoisesti ja raportoidaan kahdesti vuodessa.

YHTEISET TOIMINNOT JA HALLINTO

Jatkamme tiedonhallinnan kehittämistä

Tiedonhallintalain vaatimusten toimeenpano jatkuu vuoden 2024 aikana. Arkistointilain tuleva uudistaminen koskee ja huomioi digitalisaation sekä muut toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset. Hallinnossa valmistaudumme uuden lain voimaantuloon. Kehitämme edelleen sähköisen asiakirjahallinnan toimintatapoja ja syvennämme vuonna 2022 käyttöönotetun asianhallintaohjelmiston osaamista.

- Jatkamme asiakirjahallinnon menettelytapojen kehittämistä niin, että saadaan hyöty työprosessien helpottumisesta ja osin automatisoiduista toiminnoista.
- Päivitämme tiedonhallintamallia.
- Kehitämme erityisesti tietoturvasuutta tiedonhallintalain vaatimusten mukaiseksi.
- Aloitamme kirjanpidon ja palkkahallinnon asiakirjojen sähköisen arkistoinnin.

Työhyvinvoinnin kehittäminen

Liitossa jatketaan työhyvinvoinnin kehittämistä yhdessä henkilökunnan kanssa. Asiantuntijatyö on aivotyötä eli tiedolla työskentelyä, jossa kiire, keskeytykset ja tietotulva saattavat kuormittaa työntekijää. Turhaa kuormitusta voi keventää kognitiivisen ergonomian keinoin. Liitossa selvitetään kognitiivisen ergonomian ja aivotyön tilannekuvaa.

- Vuoden 2022 työhyvinvointikyselyn tulosten ja Varsinais-Suomen liiton viraston strategian mukaisesti kehitämme esihenkilö-työntekijä vuorovaikutustapoja mm. esihenkilö- ja henkilöstöryhmän yhteisissä tapaamisissa. Tarkoitus on tunnistaa eri vuorovaikutustilanteet ja etsiä tapoja kehittää niistä entistä toimivampia.
- Liitossa selvitetään aivotyöskentelyn tilannekuva ja tunnistamme työpaikkamme keskeiset kuormitustekijät ja innostuksen lähteet. Tilannekuvan selvittämisen apuna käytetään Työterveyslaitoksen aivotyöhön liittyvää kyselyä.
- Aivotyötä koskevan kyselyn tulokset käydään läpi aivotyövalmentajan vetämässä aivotyöpajassa. Aihetta pidetään esillä koko vuosi ja lisätään näin ymmärrystä aivoterveystestä.
- Opettelemme keinoja työskennellä aivoystävällisemmin ja siten ennaltaehkäistä työuupumusta ja tukea työssä jaksamista.

ALUEKEHITTÄMINEN

Varmistamme maakuntaohjelman aktiivisen toimeenpanon

Valtuustokaudelle 2021–2025 vahvistettu maakuntaohjelma ohjaa edelleen vahvasti vuonna 2024 aluekehittämisen toimintaa. Tavoitteena on käynnistää pääosa maakuntaohjelmaan kirjatusta toimenpiteistä (44 kpl) joko omana toimintana, tukemalla hankerahoituksen avulla niiden toteutumista tai erilaisten yhteistyöhankkeiden kautta. Keskeisenä keinona tässä on laaja-alainen kumppanuusyhteistyö ja kumppanuusfoorumin eri verkostojen aktiivinen toiminta.

- Maakuntaohjelman 2022–2025 väliarvointi tehdään vertaisarvointina yhdessä Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen kanssa. Se valmistuu loppuvuonna 2024 ja tulee soveltuvin osin ohjamaan myös uuden maakuntaohjelman 2026–2029 laatimista.
- Vuosi 2024 on kumppanuustoiminnan 10-vuotisjuhlavuosi. Kumppanuustoimintaa tuodaan monipuolisesti esille läpi vuoden erilaisissa tapahtumissa ja viestinnässä. Kick off-tapahtuma järjestetään 13.2.2024.
- Kumppanuuden sparrausryhmän toiminta tukee eri kumppanuusverkostojen toimintaa ja antaa kehittämisohjeita toiminnan edelleen kehittämiselle.
- Vuosittain seuraamme maakuntaohjelman toteutumista kumppanuusbarometrin ja verkostojen työn vuosikatsausten kautta.
- Otamme käyttöön maakunnan rahoitusportfolion, jonka kautta seuraamme rahoituksen kohdentumista eri kärkiteemoihin ja maakuntaohjelmaa/strategiaa tukeviin kärkiin.
- Matkailuparlamentti järjestetään 13.2.2024 yhteistyössä alueen muiden matkailutoimijoiden kanssa ja teemana ovat tekoäly ja matkailun hiilijalanjälkilaskenta.
- Matkailuelinkeinon tiekarttatyötä edistetään tukemalla verkoston toimijoita kehittämistyössä (työpajat/foorumit ja matalan kynnyksen hankewebinaarit). Tiekartan päivittämistarpeet selvitetään.
- Ennakointiakatemian osalta toteutetaan vihreän siirtymän ja kiertotalouden osaamistarpeisiin ja tekoälyosaamiseen liittyvä temaattinen ennakointiprosessi vuonna 2024. Ennakointifoorumi järjestetään 12.6.2024

Suuntaamme rahoitusta älykkään erikoistumisen painopisteiden mukaisesti

Vuonna 2024 käytettävissä olevia rahoitusinstrumentteja ovat muun muassa EU:n aluekehitysrahaston (EAKR) alueellinen rahoitus (mukaan lukien Central Baltic-rahoitus) sekä kansalliset rahoitusohjelmat kuten alueen kestävä kasvun ja elinvoiman tukemiseen suunnattu AKKE-rahoitus. Rahoitushakujen tehtäväkokoisuus pitää sisällään hakujen painopisteiden määrittelyn, haun avaamisen ja tiedotuksen, hankevalinnat, päätösvalmistelun, hankkeiden seurannan ja ohjauksen sekä AKKE-rahoituksen kohdalla myös maksatusten hoitamisen.

Vuoden 2024 aikana avataan kansallisesta EAKR-rahoituksesta ja AKKE-rahoituksesta vähintään yksi rahoitushaku. Rahoituksella tuemme maakunnan kannalta keskeisten älykkään erikoistumisen kärkien vahvistamista, TKI-tiekartan toimeenpanoa, maakuntastrategian ja -ohjelman painopisteiden toteutumista sekä erilaisten pilottien ja kokeilujen käynnistämistä.

- Ohjaamme kansallista hankerahoitusta (AKKE, AIKO) mm. alueellisen TKI-tiekarttatyön toimeenpanon edistämiseen sekä maakuntaohjelman toimenpiteiden tukemiseen.
- EAKR-rahoituksen tarkentavana valintaperusteena on rahoituksen kohdentaminen älykkään erikoistumisen kärkiin ja maakuntastrategian ja -ohjelman mukaisiin hankkeisiin. Lisäksi tavoitteena on ylimaakunnallisten hankkeiden lisääminen.

Viestimme EU:n rahoitusohjelmista ja edistämme hankekumppanuuksia

Maakunnan alueelle kohdistuvan kansallisen rakennerahasto-ohjelman varojen niukkuus on haaste kaikille Etelä-Suomen maakunnille. Tämä siitäkin huolimatta, että syksyn 2021 kansallisen rakennerahastoratkaisun

kautta maakuntaan kohdistettiin hieman aiempaa enemmän varoja. Siksi yhtenä tavoitteena tämän kansallisen rahoituksen vähäisyyden kompensoimiseksi on maksimoida ulkoisen EU-rahoituksen saaminen maakuntaan. Tässä työssä tuemme alueen toimijoita rahoitushakujen yhteydessä. Tämä tapahtuu ensisijaisesti viestimällä rahoitusmahdollisuuksista ja edistämällä hankekumppanuuksia. Tuemme myös hankekon-sortioita hankevalmistelunprosessin aikana myös taloudellisesti (kansallinen kehittämisrahoitus). Seuraamme vuosittain yhteistyössä Turun ja Varsinais-Suomen liiton Eurooppa-toimiston kanssa rahoituksen kohdentumista alueelle.

- Jatkamme aktiivisesti yhdessä Turun ja Varsinais-Suomen Brysselin toimiston kanssa viestintää EU-rahoitusinstrumenteista ja tuemme hankekumppanuuksien syntymistä. Kohderyhmänä ovat erityisesti alueen kunnat ja muut julkiset organisaatiot.
- Seuraamme vuosittain yhteistyössä Turun ja Varsinais-Suomen liiton Eurooppa-toimiston kanssa EU-rahoituksen kohdentumista alueelle. Mukana selvityksessä ovat myös EU:n keskitetyt rahoitusohjelmat (mm. Horizon)
- Kansallisten EU-rahoituksen mahdollisuuksista viestimme yhdessä rahoitusta koordinoivan Uudenmaan liiton kanssa.

Laadimme yhteisen aluekehityksen tilannekuvan aluekehityskeskustelujen pohjaksi

Valtion ja maakuntien aluekehittämiskeskustelu on vuonna 2022 lakisääteisesti käynnistynyt uusi toimintatapa, jossa valtio ja maakunta tiiviissä vuoropuhelussa käsittelevät yhdessä aluekehityksen tilannetta, tavoitteita ja toimenpiteitä. Käymme teemakohtaiset aluekehittämiskeskustelut alkuvuonna 2024 ja niihin liittyen vastaamme alueen osalta tilannekuvan laatimisesta, keskusteluagendan määrittelystä ja koordinoimme alueemme osalta prosessia.

- Valmistelemme alueellisen tilannekuvan maakunnan ja valtion välisten aluekehittämiskeskustelujen pohjaksi. Tilannekuva esitellään valtioneuvoston edustajille helmikuussa 2024. Tämän pohjalta tarkentuvat alke-keskustelujen maakuntakohtaiset teemat.
- Aluekehittämiskeskustelut käydään vuonna 2024 maakuntaryhmittäin. Varsinais-Suomen osalta keskustelu järjestetään huhtikuussa ja samassa ryhmässä ovat mukana myös muut eteläisen Suomen maakunnat. Teemat vuonna 2024 ovat varsin laaja-alaiset. Listattuna ovat väestökehityksen keskeisimmät trendit ja havainnot, ympäristön kestävä kehitys, alue- ja yhdyskuntarakenne ja viestintäyhteydet, elinkeinot- ja TKI-toiminta, työvoiman saatavuus, osaaminen ja sivistys sekä osallisuus ja hyvinvointi. Alustavasti eteläisen Suomen teemoiksi on suunniteltu TKI-toimintaa ja osaamista.

Toimimme aktiivisesti kansainvälisissä verkostoissa

Kansainvälisessä toiminnassa panostamme toimintavuonna erityisesti CPMR-yhteistyöhön (CPMR on eurooppalainen perifeeristen merellisten alueiden liitto) sekä sen Itämerikomission toimintaan. CPMR:n hallituksen (political bureau) varsinainen hallituksen jäsen on vuosina 2023–2024 Varsinais-Suomen liiton luottamushenkilöedustaja Talvikki Jori. Hän toimii political bureausssa myös meriasioista vastaavana varapuheenjohtajana. Tämän tehtävän myötä koordinoimme myös CPMR:n Suomen edustajista koostuvaa kansallista verkostoa. BSSSCN eli Itämeren alueen maakuntien/alueiden verkoston toiminnassa ja Pohjoismaisessa saaristoyhteistyössä olemme myös aktiivisesti mukana.

Osallistumme aktiivisesti EU-komission ja Alueiden komitean kansainväliseen yhteistyöhankkeeseen (Pilot Action for Partnerships for Regional Innovation; PRI) yhdessä Västerbottenin maakunnan kanssa. Hankkeen tavoitteena on löytää hyviä käytäntöjä ja yhteistyömalleja alueiden älykkään erikoistumisen tukemiseen sekä hakea myös rahoitusta laajempiin innovaatiotoimintaa tukeviin hankkeisiin.

- Tuemme CPMR:n Political Bureauun varapuheenjohtajan Talvikki Jorin toimintaa ko. organisaatiossa valmistelemalla meripolitiikkaan liittyviä kannanottoja, puheenvuoroja ja avauksia toimintavuoden aikana ja tukemalla käytännön asioissa kokouksiin osallistumista.

- Osallistumme sekä luottamushenkilö- että asiantuntijatasolla erityisesti CPMR:n Itämerikomission (BSC) työryhmien toimintaan mm. koheesiopolitiikan, liikenteen ja ilmasto ja energiateemaan liittyen.
- ”Partnership for regional innovations”-yhteistyö Västerbottenin maakunnan kanssa alueellisen innovaatiotoiminnan tukemiseksi jatkuu. Teemana ovat erityisesti ruokaketjuun liittyvät yhteistyöprosessit ja -hankkeet.
- Olemme mukana edistämässä alueella EU:n temaattisia missioita, aluekehittämisen erityisenä painopisteenä on toiminta Merimission edistämiseksi.
- Jatkamme Itämeren Interreg -rahoituksella v 2023 käynnistyneen kansainvälisen, kolmivuotisen ”We make transition”- hankkeen toteuttamista kansalaisyhteiskunnan kestävyysmurroksen edistämiseksi. Alueellisena fokuksena liiton osahankkeessa ovat Uudenkaupungin ja Kemiönsaaren kunnat.
- Jatkamme vuonna 2023 käynnistynyttä yhteistyötä Uppsalan alueen kanssa. Teemana ovat erityisesti alueen älykkään erikoistumisen kärjet ja työssä tulevat olemaan mukana mm. Turun yliopisto, Turun AMK ja BusinessTurku. Tutustumme myös muihin alueisiin kumppanuuksien rakentamiseksi.
- Vuonna 2023 julkaistiin teletunnistetietoihin perustuva raportti saariston kävijämääristä eri vuodenaikoina. Vuoden 2024 aikana raportin sisältöä tuodaan esille erilaisissa matkailuun ja aluekehitykseen liittyvissä seminaareissa ja tapahtumissa. Tuloksia voidaan hyödyntää erityisesti suunniteltaessa kestävä matkailua pidentämällä kautta niinä vuodenaikoina, jolloin väkimäärä kuormittaa vähiten saariston ympäristöä.
- Horizon-rahoituksella käynnistynyt ”Smart skärgårdstrafik”-hanke selvittää saaristoliikenteen ympäristöystävällisyyttä ja ajanmukaistamismahdollisuuksia. Hanke konkretisoituu vuoden 2024 aikana ja neuvotteluja laajemmasta liikenteellisestä yhteistyöstä käynnistetään hankealueella
- Saaristoyhteistyö on v 2023 käynnistänyt prosessin juridisen statuksen saamiseksi yhteistyölle (yhdistys tai ns. EGTS = Europeisk Gruppering för Territoriellt Samarbete). Vuoden 2024 aikana selvitetään saaristoyhteistyön laaja-alainen yhteinen tahtotila juridisen statuksen saamiseksi.

Vastaamme Central Baltic -ohjelman uuden rahoituskauden 2021–2027 täysimittaisesta toimeenpanosta

Vuonna 2023 järjestetyn toisen ja kolmannen rahoitushakemuskierroksen hankkeet käynnistyvät viimeistään alkuvuonna 2024. Hanketoimijoita tuetaan, ohjataan ja neuvotaan hankkeiden toimeenpanon eri vaiheissa. Ohjelman seuraavat hakukierrokset käynnistetään myöntövaltuustilanteen mukaisesti ja mahdollisesti osin maantieteellisesti ja/tai temaattisesti kohdistettuina. Ohjelman tavoitteista ja rahoitusmahdollisuuksista tiedotetaan laajasti ohjelma-alueella kansallisten kontaktipisteiden tuella.

- Päättyvä Central Baltic 2014–2020 ohjelmakausi suljetaan kokonaisuudessaan liiton osalta. Ohjelman loppuraportti toimitetaan komissiolle kevään 2024 aikana.
- 2021–2027-kauden kolmannen haun hankkeiden rahoituspäätökset solmitaan ja hankkeet käynnistyvät.
- Järjestetään ohjelmakauden 2021–2027-kauden neljäs hakukierros. Tietokanta avataan hakemusten jättämistä varten ja saapuneet hankkeet arvioidaan ja valmistellaan seurantakomitean päätöskokoukseen.
- Ohjelman kokonaisyöntövaltuus kasvaa n 30 miljoonalla eurolla johtuen Kaakkois-Suomi-Venäjä ohjelmasta vapautuvien ja Central Baltic-ohjelmaan kohdentuvien varojen uudelleen allokoinnista. Tähän liittyen järjestetään mm raja-alueille kohdennettu rahoitushaku ja aktivoidaan raja-alueita hankakuihin.

Muut aluekehityksen toimenpiteet

- Kehitämme edelleen yhteyksiä maatalouspuolelle (tuotanto, jalostus.)
- Aktivoimme D.O. Saaristomeri-Skärgårdshavet D.O. Archipelago alkuperä- ja laatumerkin viestintää ja sitä kautta pyrimme saamaan lisää ja monipuolisemmin ehdokkaita merkin saajiksi. Kootaan tuoteperhe myönnettyistä laatumerkeistä; tätä voidaan käyttää jatkomarkkinoinnin apuna.
- Toimimme aktiivisesti osana alueen Jatkuvan oppimisen verkostoa (JOTPA) ja hanketyötä

MAANKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ

Toteutamme maakuntastrategiaa uudistamalla maakuntakaavoitusta

Edistämme maakuntastrategian tavoitteiden ja aluerakenteen vision mukaisen monikeskuksisen alue- ja yhdyskuntarakenteen ja monipaikkaisen toiminnan kestävää ja vetovoimaista yhdistämistä.

Aloitamme voimassa olevan maakuntakaavan päivittämisen varautuen alueidenkäytön lainsäädännön mahdollisiin tuleviin muutoksiin. Päivityksen tärkeimpiä lähtökohtia ovat maakuntastrategian ja ilmastotiekartan lisäksi lukuisat viimeaikaiset toimintaympäristön muutokset, kuten pandemia, sota ja energiamurros. Lisäksi huomioimme EU:n vihreän kehityksen ohjelman ja biodiversiteettitavoitteet.

Vahvistamme maakuntakaavan tarkistamisen edellyttämää tietopohjaa. Maakuntakaavan tarkistus- ja selvitystarpeet on selvitetty vuoden 2023 aikana valmistuneessa maakuntakaavan teemakohtaisessa ajantasaisuuden arvioinnissa. Erillisessä viherrakenneselvityksessä on laadittu kokonaiskuva Varsinais-Suomen luonnon monimuotoisuuden, biotalouden sekä virkistykseen tilasta ja tavoitteista. Maakunnan energiatuotannon ja -siirron tarpeita ja potentiaaleja tarkastellaan uudessa ympäristöministeriön rahoittamassa selvityksessä erityisesti aurinko- ja tuulivoiman näkökulmista, mutta myös muut nousevat energiamuodot huomioiden.

Asetamme yhdessä sidosryhmiemme kanssa maakuntakaavan tarkistuksen ja uudistuksen tavoitteet hyödyntäen valmistuneita sekä laadittavia selvityksiä. Tavoitteet, muut lisäselvitystarpeet ja kaavaprosessin aikataulu kirjataan nähtäville asetettavaan maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Maakuntakaavoituksen käynnistämisestä päättää maakuntavaltuusto.

- Seuraamme ja edistämme maakuntastrategian ja sitä toteuttavien suunnitelmien toteutumista yhteistyöryhmissä, osallistumalla maankäyttöä koskeviin kokouksiin kunnissa sekä viranomaisneuvotteluihin eri tasoilla hankkeista seudullisiin ja valtakunnallisiin verkostoihin sekä valmistelemalla lausuntoja maakunnallisesti merkittävistä kysymyksistä.
- Valmistelemme maakuntakaavan tarkistuksen aloituspäätöksen maakuntavaltuuston kesäkuun kokoukseen.
- Kokoamme maakuntakaavan tarkistuksessa tarvittavan kuntien/seutukuntien edustajista ja maankäyttöjaoston jäsenistä muodostuvan ohjausryhmän.
- Asetamme yhdessä päättäjien, ohjausryhmän ja sidosryhmien kanssa käytävien keskustelujen pohjalta tavoitteet maakuntakaavan tarkistukselle.
- Laadimme maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja aikataulutamme kaavaprosessin eri vaiheet.
- Jatkamme Kestävän energiahuollon tulevaisuus, tilatarpeet ja sijoittuminen Varsinais-Suomessa -selvityssarjan tekemistä ja käynnistämme muita maakuntakaavan tarkistuksen ja Turun kaupunkiseudun MAL-sopimuksen edellyttämiä selvityksiä.
- Seuraamme reaktiivisesti alueidenkäyttölain uudistuksen etenemistä ja EU-säädösten muutoksia.

Edistämme kestävästä liikennejärjestelmästä ja -ympäristöstä

Liikennejärjestelmätyössä edistämme suunnitelmiin kirjattuja liikennehankkeita ja toteutamme kehittämistoimenpiteitä.

Ohjelmoimme ja käynnistämme Varsinais-Suomen ja Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmien päivityksen nykyisten suunnitelmien ajantasaisuuden arvioinnin perusteella. Osallistumme Turun kaupunkiseudun seuraavan MAL-sopimuksen valmisteluun. Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelma integroidaan osaksi MAL-työnä laadittavaa Turunkaupunkiseudun kaupunkiseutusunnitelmaa (rakenemallin päivitys).

Edistämme alueellisen junaliikenteen toteutumista yhdessä kuntien kanssa mm. asemapaikkojen suunnitelvalmiutta parantamalla. Scale Up -hankkeessa jatkamme asemanseutujen liikkumispalveluiden kehittämistä. Osallistumme Tunnin juna -hankeyhtiön vetämään Turku–Helsinki-yhteysvälin ratasuunnitteluun. Osana Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmätyötä jatkamme liikkumisen ohjaustyötä yhdessä Valonian kanssa.

- Päivitämme Uudenmaan, Päijät-Hämeen ja Kymenlaakson liittojen kanssa yhteisen Etelä-Suomen liikennestrategian.
- Päivitämme Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman: laadimme ajantasaisuuden arviointiin perustuvan työohjelman, kilpailutamme tarvittavan konsulttitoimeksiannon ja laadimme itse suunnitelman yhdessä päättäjien ja keskeisten sidosryhmien kanssa.
- Vedämme alueellista liikennejärjestelmätyötä ml. Turun MAL-kaupunkiseudun jatkuvan liikennejärjestelmätyön yhteistyöryhmää ja osallistumme laajasti maakunnan liikennejärjestelmän kehittämistä koskevaan yhteistyöhön.
- Osallistumme Turun kaupunkiseudun 12-vuotisen MAL-sopimuksen päivitykseen ja vuosien 2024–27 toimenpiteiden valmisteluun.
- Toteutamme nykyisen ja päivitettävän MAL-sopimuksen liikenteen toimenpiteitä laatimalla sovittuja selvityksiä ja päivitämme Turun MAL-kaupunkiseudun suunnittelussa tarvittavan liikennemallin.
- Osallistumme MAL-kaupunkiseudun rakennemallin ja liikennejärjestelmäsuunnitelman päivityksen valmisteluun ja ohjelmointiin ottaen huomioon uuden TEN-T-asetuksen vaatimukset kaupunkisolmujen kestävän liikkumisen suunnittelulle (SUMP).
- Jatkamme alueellisen junaliikenteen edistämistä yhdessä radanvarsikuntien kanssa laadittujen ja mahdollisten täydentävien selvitysten pohjalta.
- Osallistumme Turun tunnin junan ja muiden liikennehankkeiden suunnittelu-, hanke- ja yhteistyöryhmiin.
- Toteutamme Scale Up-hankkeessa liikkumisen kokeiluja kestävien matkaketjujen kehittämiseksi

Käynnistämme merialuesuunnittelun toisen kierroksen

Varsinais-Suomen liitto jatkaa merialuesuunnitteluyhteistyön koordinaatioliittona. Koordinaatiota tehdään MSP-EGD-hankkeessa (Merialuesuunnittelu – Euroopan vihreän kehityksen ohjelma), jolle on saatu Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta erillisrahoitus. Hanke toteuttaa rannikon maakuntien liittojen toisen merialuesuunnittelukierroksen ensimmäisen osion. Hankkeessa toteutetaan ensimmäisen suunnitelman seuranta ja arviointi sekä vahvistetaan toisella kierroksella tarvittavaa tietopohjaa erityisesti ilmastonmuutoksen, merellisen energian- ja ruoantuotannon, meriliikenteen sekä meriluonnon suojelun ja ennallistamisen näkökulmista.

Jatkamme merialuesuunnittelua myös EU-rahoituksen saaneissa eMSP NSBR-, Baltic Sea2Land-, MSP Green- ja Oceandis -hankkeissa.

- Jatkamme merialuesuunnittelun yhteistyön koordinaatiota MSP EGD -hankkeessa.
- Käynnistämme ja ohjelmoimme yhdessä muiden rannikon maakuntien liittojen kanssa merialuesuunnittelun toisen kierroksen.
- Arvioimme konsulttitoimeksiannon merialuesuunnitelman ensimmäisen kierroksen vuorovaikutteisen sidosryhmätyön onnistumista ja laadimme uuden kierroksen viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelman.
- Rekrytoimme ympäristöministeriöstä saadulla rahoituksella merialuesuunnittelijan.
- Osallistumme ympäristöministeriön johdolla laadittaviin, vuodelle 2024 jatkuviin merellisen energiatuotannon selvityksiin.
- Viemme erillisselvitysten ja eMSP NSBR, MSP Green, Sea2Land ja Oceanids -hankkeiden tuloksia ja tietopohjaa suunnitteluun.
- Ylläpidämme ja kehitämme rajat ylittävää sidosryhmäyhteistyötä erityisesti Itämeren alueella. Merialuesuunnittelun yhteistyön koordinaatio lausuu naapurivaltioiden suunnitelmista.
- Osallistumme TEM:n talousvyöhykkeen tuulivoimatuotantoa säätelevään lakivalmisteluun.

Vahvistamme kumppanuuksia ja rajat ylittävää yhteistyötä

Maakunnan suunnittelua teemme yhdessä kuntien, ministeriöiden ja keskeisten sidosryhmien kanssa. Merialuesuunnittelu-yhteistyössä mukana ovat Suomen rannikon maakuntien liittojen lisäksi kaikki Euroopan merialueet. Liikennejärjestelmätyössä vahvistamme asemaamme osana Skandinavia–Välimeri TEN-T ydinverkkokäytävällä ja edistämme uudistuvan EU-asetuksen tavoitteiden toteutumista. Yhdessä Turun kaupungin kanssa olemme mukana Scandria Alliance verkostossa. Liiton kumppanuusfoorumitoiminnassa keskitymme toimiin, joilla tuetaan kestävästä alue- ja yhdyskuntarakenteen kehitystä ja liikkumista. Vastuualue on mukana useissa maakunnan suunnittelua ja kehitystä edistävässä liikenteen, ilmastomuutoksen hillitsemisen ja sopeutumisen sekä merialuesuunnittelun hankkeissa.

- Osallistumme yhdessä Turun kaupungin ja Uudenmaan liiton kanssa Skandinavia–Välimeri TEN-T ydinverkkokäytävän edunvalvontaa hoitavan ScandriaAlliancen toimintaan
- Toteutamme yhdessä Valonian kanssa Scale Up -hankkeen toimenpiteitä, joilla kehitetään maakunnan kestävästä liikennejärjestelmästä ja matkaketjuja vuorovaikutteisesti eri sidosryhmien kanssa.
- Järjestämme liikenteen kumppanuusfoorumin osana liikennejärjestelmäsuunnitelman päivytystä.

Kehitämme sähköisiä suunnitteluvälineitä ja suunnittelussa tarvittavaa tietopohjaa

Olemme yhteistyössä Lounaistiedon ja muiden maakuntien liittojen kanssa aktiivisesti kehittämässä digitaalista maakuntakaavoitusta ja merialuesuunnittelua sekä suunnittelun arviointi- ja seurantavälineitä.

- Kehitämme liikennejärjestelmä- ja MAL-työn seurantaan Lounaistieto-palvelussa.
- Hyödynnämme maakuntakaavan päivityksessä ja muussa suunnittelussa liiton päivitetyn paikkatietojärjestelmän tietomallipohjaista ”suunnittelijan työpöytä.”
- Osallistumme asiantuntijoina valtakunnallisiin maakuntakaavoituksen ja suunnittelun tietojärjestelmien kehittämishankkeisiin ml. valtakunnallinen rakennetun ympäristön tietojärjestelmää valmisteleva RYHTI-hanke.

VALONIA

Autamme kuntia kestäväan kehitykseen liittyvien tavoitteiden saavuttamisessa

Hankkeidemme päämääränä on rakentaa hiilineutraalia maakuntaa, jossa aktiivisesti turvataan luonnon monimuotoisuutta sekä edistetään luonnonvarojen kestävästä käyttöä. Hankkeissa tuemme kuntia kestävyystyön suunnitelmallisuudessa sekä konkreettisten toimenpiteiden toteuttamisessa.

- Autamme kuntia ilmastosuunnitelmien laatimisessa ja toimenpiteiden käynnistämässä. Viestimme eri rahoituskeinoista ja yhteistyömahdollisuuksista. Jatketään kuntien ilmastotapaamisten järjestämistä.
- Kannustamme kuntia kestävästä liikkumisesta edistämiseen ja tuemme käytännön toimenpiteiden käynnistämässä. Viedään kunnille ja työpaikoille tietoa hyvistä käytännöistä ja työkaluista.
- Jatkamme alueellista energianeuvontaa, jonka puitteissa muun muassa kannustetaan alueen asukkaita ja muita toimijoita lämmitystapavaihtoksiin sekä parantamaan energiatehokkuutta.
- Järjestämme hankintojen kestävyyttä ja innovatiivisuutta vauhdittavia infoja ja teematapaamisia sekä sparraamme tarvittaessa kuntia hankintojen kehittämisessä.
- Kehitämme eri toimijoiden välistä yhteistoimintaverkostoa pienvesien, vesistöjen ja metsien luonnonhoidon edistämiseksi.
- Tuemme kuntia luonnon monimuotoisuuteen ja Saaristomereen liittyvien tavoitteiden asettamisessa ja konkreettisten toimenpiteiden määrittelyssä.
- Vahvistamme ilmastomuutoksen sopeutumiseen liittyvää toimintaa alueella tuottamalla tietoa ja toteuttamalla laajalla yhteistyöllä vesienhallinnan toimenpiteitä. Vahvistamme aiheeseen liittyvää viestintää.

Lisäämme kuntien välistä yhteistyötä, vertaisoppimista ja tiedon jakamista

Jatkamme asiantuntijaverkostojen työtä ja tarjoamme neuvontaa sekä palveluita tarpeiden mukaan. Vahvistamme kestäväan kehityksen seurantaan ja viestintää sekä kunnissa että maakunnallisesti.

- Ohjelma 2030 toimeenpanoon liittyen jatkamme säännöllisiä kuntatapaamisia ja kuulemme kuntien tarpeita toimintaa suunniteltaessa. Suoritamme ohjelman ensimmäisen väliarvioinnin vuosien 2021-2023 osalta.
- Vahvistamme vesiensuojelun sidosryhmä- ja verkostotyötä, mm. Varsinais-Suomen vesistökunnostusverkoston toimintaa sekä sen kautta tarjottua neuvontaa.
- Seuraamme maakunnallisen ilmastotiekartan toimeenpanoa ja viestimme aiheesta mm. ajankohtaisten kirjoitusten ja some-nostojen muodossa. Hoidamme maakunnallisen ilmastovastuujaoston valmistelu-tehtäviä. Varmistamme toiminnan jatkuvuuden myös Canemure-hankkeen päättymisen jälkeen.
- Edistämme reilua siirtymää ja osallisuutta kestävyystyössä läpi eri teemojen.
- Jatkamme kuntien teknisen sektorin sekä hankinta-asiantuntijoiden verkostojen koordinoitua sekä hyvien esimerkkien esiin nostamista.
- Vahvistamme kuntien välistä yhteistyötä luonnon monimuotoisuuden huomioimiseksi kuntien käytännön työssä.
- Osallistumme Varsinais-Suomen ruokaketjun kehittämiseen olemalla osa älykkään erikoistumisen verkoston koordinaatiota
- Tuemme muiden toimijoiden toteuttamia hankkeita osallistumalla ohjausryhmä- ja työryhmätyöskentelyyn pyydettyinä.
- Jatkamme Varsinais-Suomen ympäristökasvatusverkoston toimintaa tiivistämällä yhteistyötä kuntien sivistystoimen edustajien kanssa sekä kehittämällä uusia hankkeita ja yhteisiä toimenpiteitä. Tuemme kuntia kestävyyskasvatuksen jalkauttamisessa kouluissa ja kannustamme yhteistyöhön eri toimijoiden kesken.
- Kehitämme alueellista kestävästä liikkumisesta seuranta

Tarjoamme palveluita ajankohtaisiin tarpeisiin liittyen

Olemme kuntien apuna ilmasto- ja luontotavoitteisiin liittyvien toimenpiteiden käynnistämässä, rahoituksen hakemisessa, hankinnoissa sekä seurannan kehittämisessä. Vahvistamme alueellista työtä ilmastonmuutoksen sopeutumiseen sekä vesistöjen tilan ja valuma-alueiden luontopohjaisen vesienhallinnan parantamiseen liittyen. Toteutamme yhteistyössä kuntien kanssa luonnon ennallistamisen hankkeita ja edistämme maanomistajalähtöistä monitavoitteista metsänhoidon suunnittelua. Lisäämme keskustelua ja rakentavaa yhteistyötä ajankohtaisiin kysymyksiin, kuten hiilinieluihin ja luonnon monimuotoisuuteen, ruokaketjun kestävyteen sekä liikkumisen ratkaisuihin liittyen. Edistämme toimijoiden yhteistyötä pyöräilyn ja kävelyn olosuhteiden lisäämiseksi eri puolilla maakuntaa. Tarjoamme kunnille ja kuntalaisille neuvontaa energiankäytön vähentämiseen ja fossiilisista energialähteistä luopumiseen sekä viestimme aktiivisesti taloyhtiöille kestävien energiaratkaisujen mahdollisuuksista. Vahvistamme asukkaiden sekä eri ryhmien osallisuutta, esimerkiksi nuorten, koululaisten ja kulttuurialan toimijoiden osallisuutta kestävästä kehityksestä ja kiertotalouteen liittyen.

- Edistämme hankkeissa Varsinais-Suomen energijärjestelmän siirtymää kohti hiilineutraaliutta ja paikallista tuotantoa muun muassa vahvistamalla yritysten ja taloyhtiöiden osaamista järjestelmien suunnittelussa ja hankinnassa
- Toteutamme kuudelle kunnalle kolmiosaisen ilmastojohtamisen koulutuksen, jonka tavoitteena on saada vaikuttavuutta, jatkuvuutta ja johdonmukaisuutta kuntien ilmastotyöhön.
- Edistämme kiertotaloutta tuomalla yhteen luovien alojen edustajia, yrityksiä ja asukkaita yhteen ideoimaan, kehittämään ja pilotoimaan kiertotalouden toimintamalleja.
- Vahvistamme alueen ruoantuottajien pääsyä julkisiin ruokapalveluihin tarjoamalla työkaluja, viestintää ja koulutusta sekä tuottajille että hankintayksiköille. Kehitämme lisäksi oppimateriaalin kouluille kestävien ruokapolkujen teemalla.
- Edistämme ilmastokestävää maataloutta ja yhteistyötä alueella yhdessä sidosryhmien, neuvojen, viljelijöiden, kuntien ja tutkijoiden kesken.
- Neuvomme ja avustamme kuntia luonnonhoitotöiden ja vesiensuojelutoimenpiteiden suunnittelussa ja toteuttamisessa.
- Toteutamme vesistö- ja elinympäristökunnostuksia, sekä yhden laajamittaisen padonpurkuhankkeen.
- Autamme paikallisia toimijoita hakemaan rahoitusta ja käynnistämään konkreettisia Saaristomeren tilaa parantavia hankkeita ja toimenpiteitä. Kannustamme toimijoita yhteistyöhön valuma-alueilla.

- Autamme paikallisia toimijoita ja kuntia hakemaan rahoitusta ja käynnistämään konkreettisia luonnonhoitohankkeita, jotka torjuvat luontokatoa ja lisäävät luonnon monimuotoisuutta.
- Käynnistämme uuden hankkeen, jossa kehitetään pyörämatkailun ja arkipyöräilyn verkostoja sekä palveluita Varsinais-Suomessa
- Käynnistämme Urban Biodiversity Parks -hankkeen, jossa kehitetään pilottialueita sekä konsepti luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen kaupungeissa.
- Käynnistämme uuden TALVI-hankkeen, jossa tuodaan taloyhtiöiden käyttöön hyviä käytäntöjä ja työkaluja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi.
- Välitämme tietoa ja järjestämme tilaisuuksia ajankohtaisista kestävän kehityksen aiheista.

EDUNVALVONTA JA KUNTAPALVELUT

Toteutamme proaktiivista, suunnitelmallista ja ajantasaiseen tietoon perustuvaa edunvalvontaa

Edistämme yhdessä sovittuja edunvalvontatavoitteita. Erityisenä tavoitteena on hallitusohjelman toteuttamiseen vaikuttaminen. Edunvalvontaprosessin kytkemme vahvasti alueen muihin toimijoihin ja kansanedustajayhteistyöhön. Jatkamme kunta- ja luottamushenkilöyhteistyötä. Vaikuttajakoulun kautta parannamme mahdollisuuksia tulevaisuudessa olla entistä vaikuttavampi maakunta.

- Jatkamme hallitusohjelmaan kirjatun Länsiradan (ent. Tunnin juna) edistämistä. Tavoitteena on rakentamisen käynnistäminen Espoo–Lohja ja Salo–Kupittaa väleillä sekä hankkeen EU-rahoituksen varmistaminen.
- Vaikutamme hallitusohjelmaan kirjatun Saaristomeri-ohjelman toimeenpanoon ja ravinnekierron pilotointiin. Tavoitteena on mm. maatalouden ravinnekierron edistäminen.
- Vaikutamme vuoden 2024 kevään kehysriiheen ja syksyn budjettiriiheen yhdessä sidosryhmien kanssa. Valtiontalouden kehukseen ja vuoden 2025 talousarvioon tavoitellaan rahoitusta mm. E18 Turun kehätielle.
- Tuemme korkeakoulujen rahoitusuudistuksessa strategiarahoituksen ja TKI-rahoituksen suuntaamista kasvualueille.
- Laadimme yhdessä Turun ja Varsinais-Suomen Eurooppa-toimiston kanssa EU-vaikuttamisen kärjet. Varmistamme Varsinais-Suomen äänen kuulumisen EU-parlamenttivaaleissa sekä vaikuttamalla komission 2024–2029 työohjelmaan ja EU:n 2028–2034 rahoituskauteen.
- Jatkamme kuntayhteistyön vahvistamista säännöllisillä kuntajohtajakokouksilla ja tukemalla kuntarajat ylittävää yhteistyötä esimerkiksi lähijunaliikenteen käynnistämiseksi.
- Edistämme kansanedustajaryhmän aktiivista toimintaa maakunnassa ja hyödynnämme ryhmää edunvalvontatavoitteiden toteuttamisessa. Järjestämme istuntokauden aikana teemoitetut edunvalvontapaamiset noin kerran kuukaudessa maakunnassa ja eduskunnassa.
- Jatkamme Etelä-Suomen maakuntien (Varsinais-Suomi, Uusimaa, Päijät-Häme, Kymenlaakso, Etelä-Karjala) yhteistyötä ja valmistelemme yhteisen Etelä-Suomen vision toimintavuoden aikana.
- Vahvistamme Länsi-Suomen kanssa tehtävää yhteistyötä aluekehitysrahoitukseen vaikuttamisessa.
- Edistämme kasvukolmion yhteistyötä Pirkanmaan ja Uudenmaan kanssa.
- Toteutamme aktiivista edunvalvontayhteistyötä mm. Turun kaupungin, Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen, Turun kauppakamarin, Varsinais-Suomen Yrittäjien sekä korkeakoulujen kanssa.
- Kehitämme vaikuttajakoulun ohjelmaa, osallistavuutta ja markkinointia vuonna 2023 toteutetun kehittämissuunnitelman mukaisesti. Syksyllä käynnistämme 8. vaikuttajakoulun.

Teemme nykyaikaista, vuorovaikutteista ja aktiivista viestintää sekä lisäämme maakunnan vetovoimaa

Hyödynnämme viestinnässä eri kanavia. Kehitämme ydinviestejä edelleen ja käytämme yhtenäistä visuaalista ilmettä. Viestintämme on avointa, osallistavaa ja ymmärrettävää. Lisäämme maakunnan kiinnostavuutta markkinointiyhteistyöllä muun muassa tapahtumissa ja tilaisuuksissa.

- Vahvistamme mediasuhteita.
- Viestimme monipuolisesti Kumppanuuden juhluvuodesta sekä omissa kanavissamme että yhteistyössä muiden organisaatioiden kanssa.
- Jatkamme viestintätiimin toiminnan kehittämistä ja vierailimme mm. Pirkanmaan liitossa vertailemassa hyviä käytäntöjä.
- Kehitämme asiantuntijaviestinnän tuen muotoja ja materiaaleja edelleen.
- Järjestämme esiintymiskoulutuksen henkilökunnalle perustuen syksyllä 23 tehdyssä viestintäkselyssä nousseisiin tarpeisiin.
- Jatkamme viestinnän vaikuttavuuteen ja mitattavuuteen liittyvää kehittämistyötä.

Vaalimme varsinaissuomalaisen kulttuurin edelläkävijyyttä

Toimimme aktiivisesti kulttuurin ja luovien alojen maakunnallisessa verkostoyhteistyössä kulttuurifoorumin, kulttuurihyvinvointiverkostojen ja kuntayhteistyön kautta. Luomme edellytyksiä kulttuuri/luovien alojen entistä parempaan huomioimiseen maakunnan suunnittelussa, viestinnässä ja markkinoinnissa sekä monialaisessa yhteistyössä.

- Järjestämme keväällä kulttuurifoorumilla kulttuurisen moninaisuuden koulutuksen ja syksyllä kulttuurifoorumitilaisuuden kulttuuritoimikunnan päättämän teeman mukaisesti.
- Myönnämme järjestyksessään 100. Aurora-mitalin tunnustuksena maakunnan hyväksi tieteen, taiteen tai muun kulttuuriyön alalla toimineelle henkilölle, yhteisölle tai viranomaiselle. Saaja julkaistaan Varsinais-Suomen liiton Eurooppa-päivän vastaanotolla.
- Toimimme aktiivisesti kulttuurin ja taiteen alueellisissa ja valtakunnallisissa verkostoissa. Tuemme erityisesti varsinaissuomalaisten kuntien kulttuuriviranhaltijoiden Kulttuuria kunnissa -verkoston toiminnan kehittämistä ja sen koordinoitua. Lisäksi teemme tiivistä yhteistyötä erityisesti Turun kaupungin kulttuurin kärkihankkeen kanssa.
- Suhtaudumme avoimesti uusiin kulttuuria koskeviin hankeavauksiin mm. yhteistyökumppanuuksien muodossa, mikäli ne hyödyttävät maakunnan kuntia sekä kulttuuri- ja taidekenttää. Lähdemme yhdessä Turun kaupungin kanssa yhteistyökumppaniksi Tampereen kaupungin hallinnoimaan Kulttuuripankin laajennushankkeeseen, mikäli se saa rahoituksen OKM:ltä.
- Rakennamme yhteistyötä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa osana Varhan kulttuurihyvinvoinnin yhdyspintatyöryhmän toimintaa.

Edistämme avoimen datan yhteentoimivuutta ja hyödynnettävyyttä

Osallistumme aktiivisesti datan yhteentoimivuutta edistäviin kansallisiin prosesseihin, kuten rakennetun ympäristön digitalisaation edistämiseen. Osallistumme kansallisen digitaalisen retkeilyinfrastruktuurin rakentamiseen, edistämme maakuntakaavan uuden tietomallin käyttöönottoa maakuntien liitoissa, ja kehitämme Lounaistiedon omia datatuotteita paremmin hyödynnettäviksi.

- Parannamme tiedon laatua, yhteentoimivuutta ja avointa saatavuutta Maakuntakaavan kumppanitehdas -hankkeessa ja LIH-alue toiminnan kautta.
- Haemme rahoitusta Virma-datan yhteentoimivuuden, laadun ja saatavuuden parantamiseksi. Teemme muita hankeavauksia datan laadun ja yhteentoimivuuden parantamiseksi esimerkiksi Open Street Map -datan laadun ja tuotantoprosessien kehittämiseksi Lounais-Suomessa.
- Huolehdimme, että Lounaistiedon karttapalvelun karttatasot ja metatiedot ovat ajan tasalla ja avoimet datatuotteet ovat saatavilla luotettavasti.

Vahvistamme avoimen tiedon ekosysteemiä lounaisessa Suomessa

Edistämme paikkatiedon hyödyntämistä yrityksissä ja julkishallinnossa osana kansallisen Location Innovation Hub:in toimintaa. Tiivistämme alueen avoimen tiedon toimijoiden yhteistyötä kehittämällä avoimen tiedon verkoston toimintaa ja järjestämällä kiinnostavia tapahtumia, jotka tuovat alan toimijat yhteen. Lisäämme Lounaistiedon tietopalvelujen vaikuttavuutta systemaattisella viestinnällä ja sosiaalisen median markkinoinnilla.

- Kehitämme Avoimen tiedon verkoston tapaamisia kiinnostavammiksi, toimimme aktiivisesti kuntien paikkatietoverkostossa sekä markkinoimme Aluetietofoorumia ja LIH-tapahtumia laajasti alueen toimijoille.
- Osallistumme paikkatietoalan koulutuksen järjestämiseen Turun yliopistolla, järjestämme mapathoneja yhteistyössä yliopiston ja muiden sidosryhmien kanssa, markkinoimme LIH-koulutuksia sekä tarjoamme paikkatietoalan harjoittelupaikan alan opiskelijalle.
- Kehitämme someviestintää eri kanavilla viestinnän vaikuttavuutta seuraamalla. Kiinnitämme erityistä huomiota LinkedIn-viestintään ja maksulliseen somemarkkinointiin. Kehitämme viestintäyhteistyötä Varsinais-Suomen liiton ja muiden sidosryhmien kanssa.
- Markkinoimme Location Innovation Hubin palveluja yrityksille ja julkisen sektorin toimijoille järjestämällä omia tapahtumia ja osallistumalla muiden järjestämiin tilaisuuksiin.

Liite 1 Kuntarahoitteinen toiminta

KÄYTTÖTALOUS 2024 KUNTARAOITTEINEN TOIMINTA						
TUOTOT	TA 2024	TA 2023	TA 23/24 %	TA 23/24 €	TS 2025	TS 2026
Kuntien maksuosuudet	4 499 900	3 899 900	15,4	-600 000	3 899 900	3 899 900
Myyntituotot	38 600	38 000	1,6	-600	38 600	38 600
Muut tuotot	121 500	121 000	0,4	-500	121 500	121 500
TUOTOT YHT.	4 660 000	4 058 900	14,8	-601 100	4 060 000	4 060 000
KULUT						
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO						
Henkilöstökulut	-145 020	-156 840	-7,5	-11 820	-145 020	-145 020
Palvelujen ostot	-87 900	-102 400	-14,2	-14 500	-87 900	-87 900
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 000	-2 000	0,0	0	-2 000	-2 000
Vuokrat	-4 000	-4 000	0,0	0	-4 000	-4 000
Muut toimintakulut	-3 500	-4 500	-22,2	-1 000	-3 500	-3 500
YHTEENSÄ	-242 420	-269 740	-10,1	-27 320	-242 420	-242 420
YHTEISET TOIMINNOT JA HALLINTO						
Henkilöstökulut	-1 014 566	-984 205	3,1	30 361	-1 029 784	-1 045 231
Palvelujen ostot	-1 151 195	-545 300	111,1	605 895	-431 195	-431 195
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 150	-43 650	-1,1	-500	-43 150	-43 150
Vuokrat	-296 000	-296 000	0,0	0	-296 000	-296 000
Muut toimintakulut	-100	-100	0,0	0	-100	-100
YHTEENSÄ	-2 505 011	-1 869 255	34,0	635 756	-1 800 229	-1 815 676
ALUEKEHITTÄMINEN						
Henkilöstökulut	-579 123	-546 804	5,9	32 319	-587 810	-596 627
Palvelujen ostot	-181 829	-154 420	17,7	27 409	-161 829	-161 829
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-400	-400	0,0	0	-400	-400
Muut toimintakulut	-4 000	-4 000	0,0	0	-4 000	-4 000
YHTEENSÄ	-765 352	-705 624	8,5	59 728	-754 039	-762 856
MAANKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ						
Henkilöstökulut	-517 089	-523 134	-1,2	-6 045	-524 845	-532 718
Palvelujen ostot	-122 910	-133 310	-7,8	-10 400	-122 910	-122 910
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 250	-6 500	11,5	750	-6 500	-6 500
Muut toimintakulut	-2 000	-2 000	0,0	0	-2 000	-2 000
YHTEENSÄ	-649 249	-664 944	-2,4	-15 695	-656 255	-664 128
EDUNVALVONTA JA KUNTAPALVELUT						
Henkilöstökulut	-475 903	-450 311	5,7	25 592	-483 042	-490 287
Palvelujen ostot	-211 365	-227 665	-7,2	-16 300	-211 365	-211 365
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 400	-3 400	0,0	0	-3 100	-3 100
Muut toimintakulut	-5 500	-15 000	-63,3	-9 500	-5 500	-5 500
YHTEENSÄ	-696 168	-696 376	0,0	-208	-703 007	-710 252
KULUT YHT.	-4 858 200	-4 205 939	15,5	652 261	-4 155 950	-4 195 332
TOIMINTAKATE	-198 200	-147 039	34,8	51 161	-95 950	-135 332

Liite 2 Ohjelma ja hanketoiminta

KÄYTTÖTALOUS 2024 OHJELMA- JA HANKETOIMINTA						
	TA2024	TA2023	TA 23/24 %	TA 23/24 €	TS 2025	TS 2026
CENTRAL BALTIC 2021-2027						
Tuet ja avustukset	1 535 420	2 345 900	-34,5	-810 480	1 648 810	1 719 690
Henkilöstökulut (V-S liitto)	-1 045 450	-1 364 600	-23,4	319 150	-1 055 600	-1 139 250
Palvelujen osto	-322 150	0	100,0	-322 150	-428 870	-403 550
Aineet ja tarvikkeet						
Muut toimintakulut	-167 820	-981 300	-82,9	813 480	-164 340	-176 890
TOIMINTAKATE	0	0	-41	0	0	0
VALONIA TOIMINNAT						
Tuet ja avustukset	1 180 000	960 000	22,9	220 000	960 000	980 000
Muut tuotot	125 000	150 000	-16,7	-25 000	125 000	125 000
Henkilöstökulut (V-S liitto)	-855 000	-820 000	4,3	-35 000	-860 000	-880 000
Palvelujen osto	-350 000	-196 000	78,6	-154 000	-130 000	-130 000
Aineet ja tarvikkeet	-20 000	-12 000	66,7	-8 000	-15 000	-15 000
Muut toimintakulut	-80 000	-82 000	-2,4	2 000	-80 000	-80 000
TOIMINTAKATE	0	0	153	0	0	0
LOUNAISTIETO JA HANKETOIMINTA						
Tuet ja avustukset	793 067	766 967	3,4	26 100	497 988	508 589
Henkilöstökulut	-489 409	-485 809	0,7	-3 600	-306 301	-316 120
Palvelujen osto	-37 900	-39 851	-4,9	1 951	-38 000	-38 000
Aineet ja tarvikkeet	-300	-334	-10,2	34	-300	-300
Muut toimintakulut	-265 458	-240 973	10,2	-24 485	-153 387	-154 169
TOIMINTAKATE	0	0	-1	0	0	0
TUOTOT YHT	3 633 487	4 222 867	-14,0	-589 380	3 231 798	3 333 279
KULUT YHT	-3 633 487	-4 222 867	-14,0	589 380	-3 231 798	-3 333 279
TOIMINTAKATE	0	0	-28	0	0	0
Central Baltic -ohjelman käyttötalousarvio täsmentyy seurantakomitean päätöksillä. Valonian, Lounaistiedon ja hanketoiminnan käyttötalousarviot täsmentyvät, kun uusia hankkeita käynnistetään ja niiden kustannusarviot vahvistetaan maakuntahallituksen päätöksillä. Hankkeiden päättyessä niiden toiminta ja tulokset raportoidaan						